

Nr. 7.

Brasovu,

16. Februarie 1860.

Gazeta si Fóie'a esse regulat u o
data pe septemana, adeca: Mar-
tia. —

Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

TPANCIA BANIA.

Brasovu, 26. Februarie n. Abilitatea israelitiloru de a 'si castiga proprietati. 18. Februarie a. c. e o di memorabila pentru israelitenii mai din tota Austria, cace intr'acesta esira doue ordinatiui imperatesci, prin care israeliti se 'ndreptatiescu a 'si poté cumpara pe viitoru proprietati.

I. ordinatiune e cu valore pentru Austria de josu, Boemia, Mora-via, Silesia, Ungaria, Voivodina cu Banatulu, Croatia, Slavonia. Ardealu, Litoralulu si Dalmatia, prin care „israelitii se indreptatiescu a posede bunuri nemiscatore, totusi drepturi de patronate si de administrare nu pot se le exercize, au inse a porta sarcinile impreunate cu ele;“ in acel dintre tierile susu numite, in care sustau prescrieri deosebite pentru mosieie tieranesci, israelitii potu si de acestea a'si castiga deca ei singuri se voru asiedia si cu locuinta seu le voru lucra prin servitorii loru.

II. ordinatiune e cu valore pentru Galitia resaritena si apusana si pentru Bucovina, in care numai acei israeliti se indreptuescu a posede bunuri nemiscatore, carii au absolvit suptugimnasiu, scola reala infer, scola comerciala, de forsteria seu montanistica si scoli nautice, seu carii au caracteru de oficiri; ceilalti israeliti sunt deocamdata indreptatiti dea posedé numai de acele realitati, pentru a caroru castigare erau indreptatiti inainte de an. 1848; totusi li se concede a inarendu bunuri din tiéra (dar' nu rusticale) or intr'una or in parte; cei ce si au castigatu realitati in conformitatea legilor vigente inaintea an. 1848, si cei ce nu dupa acestea legi, dar' de altmintrena pé cale legala leau castigatu potu acum dispune despre ele, ca si proprietarii crescini.

In tierile: Austria de susu, Salisburgu, Tirolu, Stiria, Carinthia, Carniola si granita militara israelitii n'au dreptulu de a posedé proprietate. —

De lenga Turda, 19. Ian. 1850.

Ca cu altele mai multe a'si puté se nu mai esu in publicu ou nimica*), — dara me mustra consciintia, ca de voiu tacé, voru grai petrile. Se scie ca in comun'a Silvasiu ungurescu (satu romanu), pretura Turdiei, in véra anului trecutu o grandina infricosiata tote sudorile obositului tieranu le prefacu de totu in nimica. In 17. Ian. n. a. c. candu acesti ómeni amariti si necajiti se lupta cu unda necasului, se cobori la densii din ceriu angerulu Domnului de mangaiere in persóna stimatului barbatu c. r. pretoru F. H. cu 500 fr. v. a. in bani numerati (afara de o sumusiora inca, care li sau mai facutu in daru) care ajutoriu s'a impartit u dupn numerositatea giacarei familii si giurstarile apasatorie. Acestu ajutoriu le veni dela parentiesculu in guberniu alu Maiestatei Sale bunului parente alu poporeloru in urma unei midilociri efectuate prin laudatulu Dn. pretoru; care pe la noi trece de omulu poporului. Eu dicu din partemi, ca nu e al nimenui, ci singuru alu dreptatii si acesta cu stata mai tare, cu catu are ser-man'a dreptate mai puternici inimici. — Dreptu ca pe jeluitoriu ilu asculta acolo, unde e intaluitu in strada, in tergu, in drumu, cu un cuventu, ori unde; dara acesta o face cu totu felu de omu, de josu pene susu, — care lucru, dica cine ce va vré, la poporulu de josu face placere, — si nu fara temeu; ca priu influenti'a singura a Domniei Sale poporulu nostru in cele mai multe comune se bucura de

*) Vreal se glumesci? Déca nu veti esi toti cei ce habetis unde clametis, apoi se punemu cu totii si noi — esti nebuni pentru publicu — pean'a diosu!! ve place se simu cu totii indiferinti la tote? Déca nu, fac porro quoque ut facias. — R.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tote postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

dreptu crismaritului peste totu anu, parte cu fostii Domni laolalta, parte fara densii, cu care 'si acopera mare parte din legionulu grautatiloru. — Planulu ce lu nutresce ac ma, este, ca incorporandu-se 2, 3 satutie mici, cum sunt pe tiéra nostra, se se radice cate o scolutia poporara regulata cu plata buna si statornica pentru invietatoriu. La ceea ce se cere invoiearea seu hotarirea si dela c. r. oficiu de prefectura, ce ne e cunoscutu statut din cointelegera cu Domnia Sa, catu din scrisori oficiose dela c. r. oficie atata de pretura catu si de prefectura. Apoi fiindu ca lingusirea si de nume inca mi urita, nu vreau a minti, ci spui adeverulu; ca laudatulu Dn. pretoru sta si reu inaintea unora — pentru ca nu vrea a joca cate o rola nu numai vechia, dara si dejositore, ba mai multu de catu diabolésca intr'unu amplioatu. Asia sta reu inaintea acelora, carora nu li se sfaduesce a face din negru alb, seu cu alte vorbe, alu corumpe. Ori ce imperatia, de ar fi provedita si cu legile lui Licurgu au Solonu, numai sub paladiulu unoru aseminea barbati 'si poté apromite eternitatea. Cele mai fericitore legi numai asia voru aduce doritele fructe pentru popore, deca ministrii legilor voru si legati la ochi si deschisi la anima. Eu cu aceste m'amurit cum am pututu mai scurtu. De cumva totusiu se ar afla cineva scariatu (muscatu) arunce manusi'a si eu cu multiamita o voiu redica.

S. V. L.

De sub pétra Cozlei, 4. Febr. 1860.

Singuratic'a nesuntia a unuia seu doi, in privintia unei multime, e mai totu atata ca unu picuru spre adaogerea seu scaderea marei; — astfelui merge treaba pe la noi cu scólele comunali; — de cumva 'si reculege puterile careva barbatu cu multa para de focu a aduce la fiintia undeava vreo scola, acesta dupa ce resare earasi denasce seu ca una planta fora putere abia vegetéza dintr'una di pe alta, seu durere, numai decatu apune, si apoi tote fatigiele puse intra insintiarea ei trecu in pulbere. —

Pe la noi nesindu inca precunoscuta idea asociatiunei comunelor celoru mai deaprope si misere, ca se aiba doue seu trei o comună scola buna, — 'si tocmescu comunele cate unu docente idiotu, pe acela care óspeta mai bine pe antistiti seu care cere mai pucina simbria; apoi namai dela inceputulu postului Craciunului pena la Pasci se invetia copii. — Leasa capata dascalulu cate 8—10 florini m. a. si 2—4 dile de plugu preste totu; — mai incolo cate una cupa fasole cate de unu pruncu; — acesta e leasa demna numai de celu ce o primesce, si celu ce o primesce inca nu e demnu mai de multa. —

Déca se incumeta cineva se faca a se organisare scola buna in ceva comună, si aduce pe popora la resolvire de leasa invietatorésca mai cuvenita, dicundu: ca inaltulu gubernu cu deadinsulu postesce se aiba si romanulu scoli bune, unde se se destete, apoi ca acesta numai asia se poté ajunge, déca va si invietitoriu abilu, cu sciintia si moralitate, ca acesta ér' numai asia se poté capeta, daca i se va resolvi atata leasa, ca baremu pe subtire se pota trai dintrensa: — poporulu résolve leasa; ince dupa ce convinu ómenii din una comună cu cei din alta vecina, unde nu e nisi vórbă de scola, si unde chiaru cei ce ar debui se staruiésca pentru redicarea scólei, i indeamna se se escuse cu seraci'a; — atunci acesti ómeni, dupa ce 'si finescu intrebările de sanetate despre sine si despre cele ce au lasatu a casa, — incep u se cai unulu catra altulu despre multimea contributiuniloru si a sarcineloru — si dicu: apoi ne mai facu atata greutate si spese si cu scola, macarca sciu, ca din filiulu meu nu va mai fi nici pretore nici preotu, — ceialalti respundu, cumca la densii nu e baremu asta unica greutate, ca iau escusatu preotulu, notariulu, judele, si reprezentantii comunei cu seracia, apoi leau ajutatu iutru acesta si cutarele

Domnul posesor român locuiește; — și au scapatu; — atunci apoi se se impinge celu ce va voi se culeaga resolvita plăta inventatorăescă si celu ce va mai sta rui se amble pruncii la școală. —

Apoi una parte din inteligenția de pe aici pentru acea astă cu care se nu mai amble omenii după școli de acele, ca de una e amortită la spiritu inca din tempurile trecute, intru atata, în catu nici mai vedi vreun jurnal, său făoa romana pe la Dloru, nici 'li e preîndemana a vorbi românește în cercurile familiari cu domnene și cu filii sei, său în vreo societate cu cunoscutii sei, ci numai ungurescă, său într'alte limbi straine; — de alta — fiindu ca școală comunala, unde e organizată, se socote că una greutate comună peste toti cei de aceiasi confesiune — avendu cam multisiōra posesiune de pamant — se temu ca voru avea multu de a contribuire la redicarea și conservarea ei.

Aci e nodulu gordicu, pentru care jacemu noi intru nepassatōre amortire, și care ar debui desnodatu cu puteri unite, cu lupte nepregetate și cu curagia; numai calea po care debue se purceada se 'si o alăga bine fiescere, și pote si siguru despre ajungerea scopur lui seu. —

Cele mai susu scrise chiaru și in comuna nostra se intempla, unde intre crancene lupte se astă acum de 2 ani școală cu docente regulatu, cu leafa de 105 fr. val. a., 25 mesuri austriace de cucurudiu, 15 mesuri austriace de grau, 6 orgii de lemne, si casa provedintu, — si avemu a ne luptare cu densele. —

G. St.

Брашовъ, 26. Фебруарів п. Епiscopatul padisală, къде се фолоси дълчеле ачеста ши аич, дълчепе а се префаче дългъ о серібъ прівіре дн віторів ши актъ дъ локъ копіектрелоръ, къ бре че скопіръ вжасеръ таїфестъчпілъ тректе? Філь че ва фі овітъ співъ, даръ дн реалітате се веде впілъ фолосъ піпітъ din тóте петрекъпіле челе філантропіче ши фъкте спре скопіръ комюне ши апътъ, балътъ магіарілоръ, каре філь черчетатъ ка пічі впілъ балъ алтълъ, ва паште о касінъ магіаръ, каре ва ріваліса къ тóте къте се трагінъ de anі ділкобче а со ділъца ла чеа че се пітеште касінъ, ad. la кабінетъ de лектъръ, еаръ пілъ маи да фімърів ши кафесів.

Дн Съкітіе ділъ се фолосіръ бітені de acemenea петречері, ши позлъ цімнасів din Съпіоръ прімі съте de фіоріні адінаці din венітвріле балърілоръ ши але соарелелоръ ціпіте дн тоі тълте локъръ, еаръ de се ши таі сторсе къте о піпіглідъ къ ачеле окасівъ, прівіндъсе totvі, къ din еле еши впілъ фолосъ піблікъ, пімене пілъ тължеште, чи се бакъръ къ аѣ лята парте ла acemenea копіентікъл. — Дн Съкітіе ділъ си фокълъ дінівъ балетеле сале; аша арсе дн Kézdi-Oшорхеів ши дн Чернатонъ, зnde вр'о 23 de швръ се префъкъръ дн чепъшъ ши аlte edifіcіe къ фікте ши віte; пітмаи впілъ пропріетарів се damnіfіkъ de врео 300 кълъ de фікте ши вр'о 7 віte. — De аlte фапте кръпчепе, кътъ фіссе епънзграпеа de маi dъвнъзі a 2 фінанці лънгъ Зітъсъ, пілъ се маi ааде, ши еарна de aicі чеа італіанъ плаче тълтъ la църкви, карі аштептъ діпъ ea впілъ ană фіпітъосъ ши тъпое, дікъ ка-пріцълъ тімпілъ пілъ ба траце діпъшъ ши престе ачестеа сперзще. Idiogii се піръ ши de pe'nvіerea костятулъ магіаръ ши de не-пеле ши пітениi antімардіані, ши къндъ ворбешти къ еi деенре чеа че ар дісемна, съческъ din утері ши кърнескъ din насъ. — Штірі фалсе ділъ се респіндеckъ пріпіtre попоръ, къ рішій воръ был пріпіріле вецине, — зnde се побръ фікъ de acemenea e-venimente, крэзъндъ къмъ къндъ с'ар ділжимла зпа ка ачеста, пітмаи магнації веі копсерватів ії воръ фі кітматъ, ка діръ еа-ръшъ ле воръ педчче лъкъріле зnde маi фіссе еле. — Тогъ деспре плаоа ачеста de бітені скріе ши впілъ жірпаль din Неста, „Ido Tanija“, къ дрептълъ de пропріетате o'ar kadé пітмаи че-лора, къроръ лі с'а datъ de реці дн үрта یравврелоръ лоръ. — Даръ актъ bedemъ къ Maiestatea Ca dede дрептъ кіаръ ши ла ісраеліді de a'wі пітэ агоніci пропріетате пітішкътіре, ad. тоші ши касе, ши ачеста аре ши o үртаре впілъ, къ чіпе 'ші ва нерде кашълъ ка съші въндъ пітпітълъ, челъ підіпъ ділъ ва пітэ біnde ка прецълъ маi таре, къ жідовій воръ сіi прецъріле тошіелоръ ши але пропріетцілоръ пітішкътіре пела no!; еаръ din църіле піт-пешти зnde пілъ ачестъ дрептъ, прекътъ ши din Галіціа ши Бъковіна, зnde e рестржпсъ пітмаi ла маi ділцеліценції жідові се вор маi респінди Domnialorъ ши ne аколо зnde се потъ чеа ши пропріетарі. —

Брашовъ. № de тълтъ ne маi вені аич ши впілъ артістъ din Krakovia, Ioane Hrzičk, пікторъ академікъ, каре припі-міестрія са віне пречепнъ а атрасъ атепівіеа тълтора; елъ віa се петрекъ аич вр'о кътъба тімпъ, піпъ къндъ ва тълдъмі до-ріцеле челоръ че воръ а се фолоси de портретърі таі fine ши маi віне пітмеріте.

Пробе de fina тъміестрія a піктгреі сале се афль дн локіпца лаї ne волеа латъ дн четате Nr. 47, катълъ 1 ши діпъ пръпълъ піпъ ла 5 бре сервеште къ інформъчпі. —

Кардиналъ de Віена фадъ къ кавса Папеі emice o пастораль, пріп каре ordinezъ колекціонеа депарілълъ лаї Петръ (апостолъ), ad. o колекціоне пептъ скажпвлъ апостолікъ, днtre крещітій мітрополіе сале, каре съ се фактъ пріп бесеріч. № 9. Фебруарів таі emice o алъ пастораль, дн каре помене-ште Епіскіліка C. Сале Папеі ши рефроптъ къ тълъ върбъдіе ділпроптъріе фъкте дн контра domnipei лътешти a Папеі. Ноi скотемъ din ea пітмаi професіонеа че o търтгірісеште дн піблікъ фадъ къ алте релєці; пептъ ка се ведемъ, зnde се афль къпа чеа таі пілъ de петолерапцъ, ла католіч ор ла пекатоміч? — „№ e лібертатеа релєцібъ впілъ дрептъ пеатінціблъ?“ Дн статълъ Папеі петрекъ тії de бітені къ апі ділтреці ши пріп domnipea Папеі пілъ афль пічі o стрімтораре. Днtre съпшії Папії пілъ се афль протестантъ, пічі се воръ афла. . . Totші копівіцереа католікъ пілъ ділпідекъ пічі de кътъ, ка съ трыеескъ католічі къ алці de алте конфесіоні ділпропіндъші пітеріле ши ділпініндъші обле-гьтітеле ділпроптътате пептъ съсдінереа ordinei morale. Департе, ка зпілъ католікъ зпілъ съ врцісескъ ор съ kondemne пе врзілъ протестантъ, чи елъ веде ділпропісълъ пе рескітнератълъ Ісусъ Христосъ ши сперъ, къ елъ се афль дн рътъчіре фъръ віна лаї. — Пачеа пілъ съ ділтр'ачеса, къ вреа чіпева а аместека ре-лєціле, чи стъ дн demarcarea лоръ. — Лъкърріе ачеле, дн къре пілъ не ділвоітъ, се ле ділквініръші ши тірғъ фіккаре по др-тълъ сълъ, елъ дн бесеріка тіа, та ділтр'а та; еар дн лъкърріле деспре карі не афльші дн контпъ копівіцере, съ пілъ кътълъ, съ пілъ зпітъ ділкордъріле, ачеста e ділadevъръ лъкъръ зтапъ, діл-делептъ ши лесне de ділпілітъ шчл.

Каре алъ релєце ворбеште аша кътъ католіч? — Че конфесіоне ділвацъ таі оріціналъ івіреа deaprópelі, фіе de che релєце ва фі? —

Cronica strâina.

ФРАНЦА. Парісъ, 18. Фебруарів. (Ръспвпсъ ла епі-кіліка патріархълъ Romei.) Епістолія се є епікіліка патріархълъ ротанъ, пріп каре ачелаш провібъ пе тоці патріархії, мітрополії ши епіскопій бісерічей ротано-католічіе ка съ'і стеа ділтъръ ажторъ ла пітстрареа тошійоръ бісерічешти din Italia дн контра тутвроръ карій воіескъ але ла не сата лоръ, есте дн прόспетъ адччере атіпітла тоці чітіторії. Сештіе, къ епікіліка ловіа таі вжартосъ дн ро-челе Capdiniel ши дн ділператълъ Францей. Ашеа ачеста діл-сърчіпъ пе Dn. Тъвенелъ позлъ сълъ тіністръ алъ тревілоръ din афаръ, ка съ емітъ о потъ черкъларъ кътъръ атбасадорій франц-зешти акредітацие пе ла кабінете фропташе din Европа, ділтъръ каре съ ділччерче а жестіфіка (ділпретъці) тъскріле ши тоате фапте ділператълъ Французілоръ токта ши піттръ ділжимла реа, къндъ с'ар ла din тъніле патріархълъ Romei чеа таі таре парте а тошійоръ бісерічешти. Есепда черкъларілъ Французесъ есте таі не скртъ ачеста.

Історія війтбре ва шті съ жадече фъръ пъртініре дікъ ла непорочіріле къте ажксеръ пе скажпклъ Romei есто de вінъ діл-ператълъ Французілоръ, карело de къндъ есте ділператъ а съсді-нітъ не Папа къ артеле сале, се єлъ ділсъш гъверпілъ Папії, карело пілъ аї воітъ а пріімі сіатіріле зпіе ши — dela 1849 ділкобче — пілъ o'a ділдіплекатъ de a ділтродчче пічі впілъ фелъ de реформъ дн статъріле сале. Акътъ діпъ че патріархълъ е дн періквілъ de a перде о парте таре а тошійоръ бісерічешти, гъверпілъ сълъ діл-квіръ парграа тірепескъ а пітерілъ сале къ чеа бісеріческъ, ап-лэзъ ла корелеционаръ сълъ ши стрігъ ка ши куза реіеа іар фі дн періквілъ. Чи ділператълъ ши Французілоръ сълъ звіні католічі: el пілъ воръ съ се атіпъ de потестатеа еклісіастікъ а Папії. Dіn-контръ дікъ е ворба de потестатеа тірепескъ, апої Французілоръ пілъ фостъ чеі dіntъ, пічі еi сінгіръ карій с'аї ділчеркатъ вреодать а 'io тікшора. Ар зінеа преа лънгъ а траце ексептіле пітъріссе din тóтъ історія Italiëi епре a ділтърі ашea чeва; фіе de ажкисъ а не търціні пітмаi ла історія de 60 anі ділкобче.

Дн a. 1799 патріархълъ Romei дете Францей дн пачеа dela Tolentino токта Romenia, adikъ цівітвріле каре i се черв астъзі, прекътъ ши цівітвріле Avipion. Дн пачеа dela Leobа діккеiatъ la dozъ лънгъ діпъ чесалалтъ днtre Франца ши Австрія, ачеста се ділвоі а пептъ Лотвардіа пердітъ съ iа маi тълте цівітвріле венеціане, еаръ Венеціе съ i се ръпъ din статъріле Папії треi dictrikte, Romenia, Ferrara ши Болонія. Трактате dela Кампо Форміо iа dela Avipion санкціонаръ ачестеа рпнітврі de цері, фъръ ка Папа съ фіе апелатъ la потестатеа са бісеріческъ. — Маi тързіоръ Австрія лъбъ тошіле бісерічешти але епіскопійоръ dela Salzburg, Berchtsgaden, Trident, Bricksen, Eichstätt спре a ce деспътъ de аlte пердепі ши nimini пілъ маi протестъ. Totъ acemenea o'a ділжимплатъ къ архіепісконіa dela Moguntia (Mainz) ши къ алте. Австрія с'а ділвоітъ la тóтъ. — Дн 11. Ianuarів 1814 Франціокъ ділператълъ Австріеї діккеіссе впілъ трактатъ се-

ретък въ Ioachimъ рецеле Neapolitanъ, ка съ'и dea ачеотвя din statutъ Papii о парте de дъръ къ 700 mii локвтори! Австріа юе дикъ de atvich' о парте din цивитал Ферара, че фсесе ю Папи. Парта дикъ фсесе а Папи, с'а 1845 дисъ не саша deniilor; — еаръ протестъл Папи а фостъ дндешертъ. Іп пачеа на 1815 легациопиле Папи скъпаръ изши ка прін зекіе акъи, каре ера п'ачи съ се dea алтві сверанъ. — Еатъ дечи къ стория пътнай кътъ се репещеште. —

Nota лві Твепел кътъ Грамотъ sol. d. Roma е дикомітъ не део-
ніреа пътереи лвешти а Папеи de пътереа бесерічесъ, добединдъ,
а Папа ка реце, еаръ нъ ка капъ алъ бесерічесъ аре деториъ а
е да дъръ пъръ ші а лвка дъръ къш черъ дикречіръле де
мом але Italia, ші 'л дикрътъ, къ аскълъ de шонтириле алтора,
ирі 'ші вжнезъ алте а ле сале интересе, не къндъ Франца нъ
іръ п'ї о віль пентъ револтареа Romagnei, къче австріачи
шіръ de аколо ші аша рензіндъ неапърътъ пентъ Папа с'а ре-
шитъ, еаръ Франца апъръ ordinea дн п'їрълъ Папеи пътъ 'п
на de астъл, прін зрмаре ea ка католікъ бъпъ д'вреа ші акът
ищеле. —

Нотеле дипломатиче adrecate кътъ солі акредитаци, кътъ
Австріа дн казса Венецие, ка съ се дикрдъкъ аколо інституції
іміонале, съпъ de алтмітрена totъ de ачесташі къпрісъ. —
0 чекъларъ таі прбспетъ тіністеріалъ кътъ клерълъ Франце, —
норпінде впъ фелі de дикртъчне попітіе ші епіскопателоръ, каре
шірълъ ми фавореа апъръріи нештірватеі domnіpі а Шапеи, ші нъ-
перпъндъ дрептъріле всате ші леци, каре алъ фо тъ ка впъ реги-
оноръ алъ nedenendingii статвлі ші а акторітъції бессерічесъ, зіче,
ші дикретълъ алъ datъ бесерічесъ дела 1849 дикоche тарі лібер-
ти, дн контра опріреи впоръ леци синчіале че състая ші акът нъ
іреа, ка лібертата ачеста датъ пентъ бінеле компілъ алъ статв-
ші, съ о дикретъніе попітіе de тіжлокъ de ацітъчне, таі dec-
іонерпінде, къ діверсітатае опініопілоръ дикретъ дикретълъ ші
Папа нъ с релігіосъ, чі са прівеште пътнай дикретъчні лвешти.
Дн зрътъ апроміте totъ протеферае клерълъ ші претінде къ
інерціе съсціперае ordinei статвлі сперпъндъ, къ епіскопатеі джі-
оръ дикрілі місіонеа de opdine ші паче дн статъ.

Маі adavcемъ, къ Твепелъ а тръмісъ о потъ ші кътъ ка-
віетълъ de Прасіа, прін каре чере — ші дела ea — дейкъраре
пентъ артъріле челе стръординарі. Сітвадівпеа е крітікъ ші
прочеде totъ дн пропорціоне кресчентъ.

ІТАЛІА. Речеле Capdiniee фі прімітъ дн Miland къ епг-
сіастъ стръординарі, ші твпічіалітатае а ші етернатъ фестівіта-
теа ачеста къ меніре зпні съме тарі de 60 mii фіоріні пентъ
інітітъе п'єбліче. Штіріле de аічі тірбсе totъ а п'їлбре de
капінані; льпгъ артъареа неконтенітъ се таі фортіфікъ ші Bo-
лонія, ка со фітъ централъ опръчнілоръ тілітарі. La Pinini се
рдікъ впъ Іагъръ дикретълъ къ шапціръ ші пентъ тілідіа дн
Lombardia, ка ла 120 mii, каре се стеа гата а зрътъ дъръ opdi-
ne, с'а фъкътъ провіентаре не скртъ тімпъ; батеріе de та-
нрі се дикрілескъ ла 40 ші ла Трінъ се аштептъ 800 твпірі
труніce din Svedia (?). Дн арсенале се лвкъ неконтенітъ ші
дн Цепва totъ впъ ефекте тілітарі din Франца. Дн Neapole
а дикретъ деморалісареа дн тіліці, din каре 200 іпші езбі-
фі ші coldai, ка сініатісъторі къ казса італіанъ, се десеръ
пріпші да змбръ дн локврі депъртате. Дн Roma дикъ се
акъ диметръчні анти-нанале, кіаръ ші din партеа стіденілоръ,
каріи вреаа ка съ предомпніе інтересеа націоналі інтересеаоръ
лоръ релевіосъ.

Се аштептъ акът deckidepea пірламентълъ Capdinez, дн
іре воръ фі репресілті ші італіені Emiliai ші de аколо се ва-
иед дикрот'о събръ ввврзга. —

Сіртеа п'їктелоръ епглезе, сре а комплана дик-
ркъріле італіено de акът, е соръ de кръче къ чеа а місіонеі
мі Kovli din an. трекътъ. Ресіа нъ се дикріште къ еле, п'ї
іреа а маі еши къ проіекте de дикръкаре прін дикріеі, къче
еа ціне таре de прінчіпілъ апъратъ de Австріа, къ нъ воръ а
рекопште съверапітатае воіндеі поібрълоръ, чеа ае ар зрътъ
нъдъ с'ар дикріла реквпощтереа фаптеі компліпіте а Italiai. —
Ресіа нъ вреа а маі азzi п'ї de idea конгресілі, даръ про-
ектълъ епглез (vezil N. 5, рѣбр. Британіе) дмъ афъ дестоі-
нікъ а сърбі de басъ ла іпвоіелъ, декъ се воръ маі рѣтъні
кътеле п'їктелоръ. Австріа дисъ, еа стъ не льпгъ ексектареа
трактатълъ дела Цівріх ші реставрареа съверапілоръ італіені, дн-
коіндъ пътнай ла п'їктеле, че проіектъ дешертареа Italiai de
Франчесі ші неаместекълъ дн Венециа. Франца прітеште de впъ
ачелъ проіектъ, ка о басъ de конгреоі, дисъ нъ ка съ ле прі-
місъ літералінте, прін зрмаре проіектълъ Англіе L. I. Ресі-
онъ а ресасъ пе жосъ ка ші чеа Kovlianъ ші deninde пътнай
дела състареа тіністеріалъ Палмерстонъ, ка Франца аліатъ къ
Англіа съ'ші континеа ресбоілъ прінчіпілоръ de реквпощтереа
воінделоръ націонале дн контра аліандеі нордіче de прінчіпіе in-

диаметръ опссе. — Деспре сіртеа миністеріалъ Палмерстонъ
дисъ ворбеште cedinda касеі de жосъ а паря. йпглесъ din 20.
Фебр., дн каре ла amandementълъ лві Dicraei: „Каса се нъ ек-
саміне модіфікъріле таріфеі ескате прін трактатълъ de пе-
гоцъ (къ Франца) пътъ къндъ нъ ва дикрвіліда трактатълъ,“ се
фъкъ вотісаре, ші тіністеріалъ еші ввпъ къ о тажорітате de 63
вотврі. — Акът се азde, къ дбръ ші Папа ші алці с'ар фі маі
твіятъ спре а лъса локъ ші дикрілескъ. —

ТВРЧІА. Сербіа. Белградъ. Din репортеле фъкътъ ла
Biena со веде, къ Прінчіпеле Мілошъ Оброповічі а ші ординатъ о
артаре диктінсь, ла каре се лвкъ акът къ тотъ adincslъ, нъ къ
твітъ маі п'їцілъ de кътъ дн Italia, ка кътъ тісініеа Сербіеі а-
жътате de Rscia ар фі пентъ репаштереа паплавістълъ тотъ
ачеса, че е щі Capdinia ажътатъ de Франца пентъ рѣдікареа ші
дикрілареа Папротапістълъ ші Прасіа спріжітъ de Angrla пен-
тъ Папретапістълъ, каре тóте, зікъ ч'пе че ва зіче, джі трагъ
жарзілъ пътнай ла біа са ші ствдіэзъ, кътъ ар п'їтъ ла кътъ de
п'їділъ апъ de пе тоба вешилоръ, ка съ трагъ тотъ тъчинішлъ
ла сіне. Аста е казса, къ ші дикркъріле діпломатіче de a
комплана лвкъріле нъ потъ еши ла п'ї впъ ресалтъ фъкъторів
de паче. — Акът сървілъ тръмітъ трапопортърі престе трапопор-
търі de арте ла славі, фрацій лоръ din Bosnia ші Белградъ, din
каре о парте ші фі конфіскать de кътъ тврчі, чеса че се штіе
кіаръ din рапорте консуларе, ші се преведе, къ дн прітъвара
ачеста се воръ ресалта семініеа славе din Тврчіа прокітъп-
дсе nedependintе. Паша din Белградъ дикрілітъ деспре ста-
реа лвкърілъ а репортатъ ла Константинополе ші аштептъ дик-
стрікціїлі, ка че ва се дикріпъ. Дикречікърареа, къ пріп'їлъ
Кліроном Mixailъ а опрітъ пе консулълъ Французесъ а маі дик-
тра дн реседінца прінчіаръ се аштепреще ші бътърълъ Мілошъ
дикрвілъ отържреа філъсъ; аша вікомтеле Валат консулълъ
Франчесъ джі ва кътъ опріреа, ші дикрілареа ачеста дикъ ва
фі кътътъ къ лвміареа din шонтири маі дикрітате, din Rscia,
нъде есте de tineri сърбі ствдіэзъ, лопі сърбі къльторескъ ші
стърпескъ сімпатії націонале de а фі ажътаті ла ефектареа пла-
не оръ лоръ, каре съ се ешілъ дикрілескъ французескъ.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСЬ ші МОЛДАВІА.

Б в к з р е ш т і , 25. Фебр. (Лвпта консерватілоръ къ лі-
бералі.) Орі каре чітіторъ ціне дн шінте конпрісълъ конвенці-
нії дела Парісъ дикеіете дн Августъ 1858 пентъ ачесте дозъ
Прінчіпіе, орі каре ва рефлекта измаі ла артіколълъ каре зіче
кімкъ „прівіліїлъ алъ къзатъ,“ ва требві деокамдатъ съ се тіре,
де нъде маі п'їте п'їрчеде о льпгъ ашea дикрішнатъ дикретъ
партіта че noі o п'їтімъ боіерескъ ші дикретъ ачеса че се зіче
къндъ національ, къндъ лібералъ. Ачестъ дикретъчне требві съ
не інтересеze къ атътъ маі въртосъ акъма къндъ не афътъ din
п'ї ажъпълъ deckidepil adnпърілоръ с'їв катерелоръ леісілат-
тиве. Пъпъ къндъ бре аштептъ п'їтімълъ дикрілескъ с'їв катерелоръ
ва маі predomni дн съпълъ п'їтімълъ дикрішніеа п'їтімълъ?
Пъпъ къндъ екістінца патріеі ші а дрептърілоръ стрътошешті ва маі
фі арвікатъ дн періклъ прін зръ ші ръсвіпіре персоанъ?
Нъ кътва лібералі се п'їрчеде о стрігътіре гефрептате
кътъ фоштій боіері?
Съпъ бре ачестіа патріоці атътъ de ръ, дикрътъ съ нъ маі
теріте п'ї впъ фелі de кръдаре ші п'ї впъ
къвътъ de реїнфръціре?
Читіндъ орічіне диккай жврпалеле лібер-
але, ni с'ар п'їреа къ ачестеа дикретъ адевъръ нъ воръ съ штіе
nіvіdekъ de брео кръдаре; dékъ дисъ еле алъ дикретъ totъ дреп-
тате с'їв нъ, се къвіне а черчета маі deazріне ші къ съпъ
рече. —

Nічі впълъ din лібералі поштрілъ нъ ва п'їтіа пега, кътъ
ачесте дозъ п'їрчеде алъ фостъ консервате, п'їпъ дн an. 1853,
— апълъ катастрофей orientale — віпе ръ, къ тіжлібче къпос-
кътъ с'їв секрете, глоріосе с'їв ші маі змілітіре, дестълъ къ
ачелеаш фъсеръ консервате ші п'їтірате пентъ боіері ка ші пен-
тъ тóте челелалте klase але п'їтіпії. Штітъ віпе кътъ тір-
татъ ачелеі консервърі шілълъ атрізве твлі, штітъ дисъ ші атътъ,
кътъ дн тітълъ трекътъ п'їтілъ впъ тікъ п'їтіръ de фамілії векі
боіерешті рошъпешті алъ фосіч ачелеа, каре ціпъп'їсъ дн капълъ
тревілоръ не фацъ, с'їв льпгълъ нъ съвъ аскъпъ дн коіпделеіцеро
къндъ къ впъ Тідоръ, къндъ къ впъ Лазаръ, къладъ саръш къ кътъ
впъ діпломаці стръліні алъ kondъсълъ коръвібра національ п'їтіре тóте
періклеле п'їпъ че алъ ресешті а о скітіе ла впъ лішанъ de ші
нъ дн тóтъ прівіпда сігъръ, дн totъ каслъ дисъ ші ввпъ де-
кътъ декътъ п'їтілъ п'їтілъ рошъпешті фъръ п'ї впъ фелі de kondъкъторі
датъ дн прада челоръ маі періклібсе валврі. Челъ кареле вреа
съ дикрілігъ маі віпе ачесте къвінте, съ п'їші прецете a deckide
диккай історія челоръ 70 anі din зрътъ. Ашea noі съпътъ de
ачеа кредитъ, кътъ о самъ de фамілії фронташе рошъпешті
терітъ орішкътъ реквпощтереа національ; къчи декъ ачелеа нъ
скъпа din р'їпе п'ї впъ диккай атътъ кътъ алъ скъпъ, аноі зълъ нъ
маі штітъ че алъ фі ръмасъ лібералілоръ de 12 anі дикрічо ка съ

шай аперае, къндъ нз ар фі автѣк пиміні зnde съші плече ка-
пвла. (Ва үрта.)

Б ү к ү р е ш т і. Проектъ центръ администрація въмілорѣ Прин-
ципателорѣ въніе Молдавіа ші Цѣра ромънѣскъ. (Үртари.)

Арт. 12. Тоді імпіегації въмілорѣ ворѣ деснре жъратъпѣ
прескрісѣ де леци; директоріи ворѣ съвърши жърътъпітълѣ ла ті-
пістірілѣ респектівѣ, іар чейлалді дипіегації ла дирекція цепераль,

ла дирекція din Іаші, съѣ ла локвлѣ зnde се ворѣ дипіегата. Арт.

13. Дирекція цепераль кошпюсъ де треі директоріи кари формтѣсъ
коцілілѣ, ва делібера дп комплекѣтѣ аснпра тътвлорѣ кассрілорѣ

естраординарії съѣ ненревъзгте пріп ашізмент, дпкендиш про-
чесѣ вървалѣ деснре тъснреле гъсітѣ къ кале а се ля, каре,

апробънда-се де миністерілѣ респектівѣ, се ворѣ апліка; іар пеп-
тѣ цасрі де компетенція дирекції, отъріеа маіорітъці се ва

изне дп лакраре, еспрімъндѣ ші мінорітатеа пъререа са, каре

се ва алътара ла проческѣ вървалѣ. Арт. 14. Кореспондінгія ші

челелалте лакрѣ коренте се ворѣ дпнінта Фѣрь а фі делібарате,

чи пнмаі днп кіевскія ші съвъскріеа дирекція дівісії комп-
етенціе ші а дирекція прімарѣ. Арт. 15. Дирекція цепераль

ва діріце къ чса маі таре атендіз ші сіргвінгі тітѣ лакрѣріе

администрації въмілорѣ, обсервъндѣ рігвросѣ аплікація інстрк-
ціелорѣ, пъстрапеа контабілітъці ші реонпндеа ла каре есте

кітматѣ фіе каре дипіегатѣ. Арт. 16. Дирекція цепераль се ва

окнпа а обсервра тапквріле, пеажквріле ші дпнвпнтьціріле че

іар реклама ачестѣ інстітѹзі, de a се органіса комплекѣтѣ, днпъ

зпѣ системѣ аплікації къ фінпіа въмілорѣ, пропнпнду ші мініст-
рілорѣ респектівѣ опініа са, спре а отѣдіа ші апрова дака се

ва гъсі де квнпнзі. Арт. 17. Дирекція цепераль есте дпсърчі-
пать а ревісіи бівроріле де афарѣ; ачестѣ ревісіе се ва фаче

орі къндѣ консілілѣ ар гъсі ка кале, дпсърчінду се вънлѣ din

дирекціи, касѣ ла каре се ва авѣ дп ведере де а нз се пнмі

тотѣ ачелѣ директоре каре а фостѣ дп ревісія пречедентъ. Арт.

18. Бздаетъ келтвелорѣ апзале се ва форма de директія це-
пераль ші се ва апрова de миністеріріле респектівѣ; тотѣ де

ачестѣ дірекції се ворѣ компнпе сътеле лвпаре деснре венітвлѣ

фіекрѣ біврорѣ, ші се ва алкѣтѣ впѣ біландѣ апзалѣ каре се ва

снпне атбелорѣ міністеріріе. Дп фінѣ, ва компнпе ші табѣ! оврѣ

статистічѣ de імпортації ші еспортациї пе фіекаре анѣ. Арт.

19. Да дирекція цепераль се ва проквра din тімпѣ тотѣ мате-
ріалъ печесаріѣ ла тапівладії, дпгріжінду се ва дпнествла

бівроріле ші а пъстра контѣ есактѣ де проквраре ші інтревн-
ціареа фіекрѣ артіклѣ. Арт. 20. Дирекція цепераль есть комп-
етенціе съ отърасль: а) Аснпра тътвлорѣ афачерілорѣ че реснлѣ

ла конфіскареа търфілорѣ. б) Аснпра кълкърілорѣ de реглѣ

вамале. в) Аснпра кестілорѣ de пе дпнделецире ла вътвіреа ші

інапоіеа бапілорѣ лвадї маі твлѣ. д) А съспнда імпіегації

кари се ворѣ авате de ла indatorіеле лорѣ, пнпъ ла солгіа мі-
ністерілѣ респектівѣ. е) А да концедіе пнпъ ла шёсе септе-
мпнї ші а аванса апнптаментеле пе о лвпъ ла чаоѣ de нечесі-
тате. ф) А трансфера імпіегації ла печесітъці de сервіцірѣ че

с'ар дпнвпнзіша, ші ла часѣ къндѣ ачеста нз се ефектбасъ ка

оснпдѣ, се дпквнпціасъ indemnіacіa ші келтвеліе дртвлѣ. г)

А лібера пептѣ діферітеле келтвелі ненревъзгте пріп бздаетъ

пнпъ ла о снпѣ dn 10,000 леї (зечо мії леї) пе анѣ. Арт. 21.

Директореа прішар ва пресіда консілілѣ ші ва конлакра къ чеі

лалї дозі директоріи пептѣ тъпніпераа вънпі реглѣ, ші тарша

есактѣ а тътвлорѣ афачерілорѣ; ел ва deckide тітѣ кореспондін-

гія дирекції, апзандѣ дпнріжіре de a се реглѣ ші пнпе дп лак-
раре, Арт. 22. Впѣлѣ dir діректоріи ва діріце дівісія адми-

ністрації, дпкокмідѣ редакція кърділорѣ бівролѣ, ші ва стърві

съ се adзкѣ грабнкѣ дпнрѣ дпнлінрѣ солічітъріе ші опнініе

дірекції, пропнпнду дпнданѣ тъснрї пептѣ а се дпнлѣтга дп-

тързіеа. Арт. 23. Алѣ дозіе діректоре есть дпсърчіпатѣ къ

прівіліціеа imediatѣ аснпра дівісії контролівї, обсервъндѣ то-

днлѣ контабілітъці ші есамннду дп цепере ші дп форшъ тоате

сътеле лвпаре а діферітелорѣ бівроріе de снптѣ конформе ін-

стркціелорѣ. Кътре ачеста ва фі къ прівіціе аснпра дінпіе-

гілорѣ пе ла ачестѣ dіvіcіe de a се окнпа къ тотѣ атендіа ші

актівітатеа червѣтъ ла контролареа ші тъпніпераа контабілітъці.

Ла ачестѣ dіvіcіe се ворѣ компнпе тітѣ сътеле лвпаре, білан-

днлѣ апзалѣ ші табловлѣ статистічѣ. Діректоре ва дпнріжі ка

бівроріе din Цѣра ромънѣскъ ші дірекція din Іаші съ трімі

реглѣтѣ сътеле комплекѣ, аснпене mi de a се adзкѣ ла дпн-

лінрїе dіfepnціеле че се ворѣ діckopere ла контроларе. Арт.

24. Скопнлѣ дпнріжіеа dіr дірекції din Іаші есть de a лесні атѣтѣ

не дірекція цепераль ла адіністрації, прекнп ші пе комерчі-

андї дп реласіеле лорѣ къ вата; de ачеса се ва кънпнпе пнмі

de впѣ діректоре, впѣ секретар, впѣ контролорѣ ші патрѣ adіnпd.

Арт. 25. Діректоре есть дпсърчіпатѣ къ адіністрація бівроріе
ріорѣ de вата, ші іреопопсабілѣ de тітѣ актеле че ва съвъскріе
елѣ есте кітматѣ съ прівігіеа а дпнлінрї фіекаре дпнпіегатѣ дп-
таторіеа са. Арт. 26. Спред ачестѣ съвършітѣ, діректоре ла
орѣ че часѣ de аватері ар обсервра din партеа дпнпіегатїлорѣ
есте компетенціе аї съсннда ші аї рефера дірекції цепераль
пропнпнду тъснра гъсітѣ къ кале а се ля. (Ва үрта.)

Р е о п ы п с ү р і.

П. Б. Еснерпте се пнте, дарѣ аша дпнріза пн; de че
нз дпнріза; чі дпнріа, къ де че нз се пнтѣ фаче ачеста
інтродвчереа дела доквмт. іеторіче edate de K. Ц. ші апоі
тai zicu? — Аѣ трактѣ тімпї есторвфелѣ de претінсівї ші то-
тші, впѣ жадекъторіе дрептѣ алѣ челорѣ фаптіче пнч одатѣ пн
fi de пъререа deckoperitѣ, пнч по ва пнтѣ дпнвпні пнпъ вом-
тры ші кіарѣ ші днпъ тортъпѣтѣ de челе че ле скрї. Ноi
дѣтѣ къ въта 'n балтъ, къпн въ плаче а фаче. Мъкарѣ de neap-
дпндеңе ші дннтраптѣ пнпкѣтѣ de ведере, къ поi въчнптѣ фап-
тапъ, еарѣ нз перснпеле пнпъ а нz le bedé фапта. — Лінгш-
ріе aѣ деморалісатѣ ші кіарѣ карактере de ферѣ, пе впѣ Чесаре
Dominile; апоі се афлъ оменї, кари факѣ чева вънпъ ла ведере
ка пе снптѣ тъпнъ се пнть стріка totulă дп алѣ дірепчне ма-
твлѣ тъпнічѣсъ de кътѣ че кътпнпеште бінеле Фѣкѣt, ші and-
възндѣссе лінгшшітѣ нз се маі опреште дела калеа претінсівї
фаптасмагоріче. — Ачеста ле жадекъ ші апоі тѣ кондемн-
Романѣлѣ аре ліпсъ а дпнрѣка карактере de ферѣ, ка челѣ ал-
лї Фабрічіе, а 'i маі певіпноватѣ декътѣ Метелѣ, маі сінчрѣ
тai konfidentѣ лаолалѣ декътѣ Акате сеb amicu кредитї din Ши-
лерѣ, пе деснпрїдї de олалѣ ка Кастроа ші Полукс, diolomata
ка впѣ Монтескіе, ші съ пнть zicu дп totѣ tіmпnлѣ къ стрѣ-
нлѣ Чікероне: Sed unum te pro omnium Salute obtuli. —
Ad revidendum

Орадеа таре. I. П. Са Фѣкѣt; вина дпнрѣзіеа е, н
нз не а венітѣ ла тъпнъ маі пнінте; Кълindape? Edіtorul нз
къпоскѣтѣ, алѣ фелів n'oi че те дпndoi de въна воіпцъ. — Чел-
елалте с'ад Фѣкѣt. — Лінпізівї zicu окнпать къ шкѣла, пнп-
тѣ къренте офіціале ш. а. ші апоі totѣ shi алѣ тотѣ ла тоуї? Аш-
аш вреа, дарѣ тімпнлѣ ші пнпіца трагѣ днпгъ ші престе вън-
воіпцъ. —

N. B. T. Тітѣ леат нз дп тішкаре, чі каравалъ ар тъ-
бї, каре се стеа се екскютезе. Къ dіalогѣ нз'тї e къпоскѣтѣ
алтѣлѣ, декътѣ че! din tіpографіа діесесанъ a Ciibîslu, ші a ѕ D
A ѕ din Peșta дп 6 літѣ, edіzіпеа Lafer et Stolp къ 2
20 кр. пептѣ діферітеле факѣ dіesесъчнпе ла локвлѣ edigisnei. —

Негвцъторї штѣ: dнmл ші пофтімѣ; ші totѣ с'а трѣтіе
аша 'тї респнпсе кътаре, vezї ші de кътпн. —

M.... есѣ твлѣ ші алтѣлѣ; скопнлѣ ле е totѣ лъціре
ші інформареа вънпъ. — Че поці аснѣзї, нз лтса пе тъпнї, zicu
щерманѣлѣ. Амѣ прімітѣ totѣ shi рнmerg.

Кърснріе ла върсъ дп 27. Фебрварів к. п. стаѣ ашea:

Вал. азст. фр. кр.

Галвнї дпнрѣтгштї	6 30
Алгсвзрѣ	113 80
Акціїлле ванкълї	861 —
" кредитїлї	193 80

ЛІШТИНЦАРЕ.

De бръче Dominівлѣ Съмбѣта de оеѣ, пропріетатеа комп-
пії бесерічѣ гречештї din Брашовѣ, нз с'а пнтѣтѣ da къ арнѣ
дп лічітадіа ескріе пе тертіпвлѣ de 15. Фебрварів a. к., аш
отържѣтѣ атістія съптскріеа компнпе дп wedinu din 22. a zicu
къргѣтбрѣ о алѣ лічітадіе пнмі пептѣ тошіа Съмбѣта de оеѣ,
ші anumitѣ о а дефінѣтѣ пе 31. Марців a. к., каре дп zicu пнмі
се ва ші фаче дп локалітѣдіе съснпнмітѣ компнпе бесерічѣ
din търгвлѣ кайорѣ.

Kondiçionile лічітѣдіе се потѣ ведѣ ші пнпъ атѣпчі със
капчеларіа адіністрації вънпріорѣ ачестеа компнпе бесерічѣ
съѣ да адвокатѣлѣ провіпчіалѣ Веřeш дп Брашовѣ.

Аша дарѣ се провікъ пріп ачеста тоуї Domnii ачеса, кари
а вонцъ а дпнрѣнда тошіа ачеста пе 6 anї днпъ олалѣ, ка
дп zicu пнмітѣ се віпѣ дп капчеларіа азісать ші съсѣ пров-
зѣдї къ вадінѣ de 100% din предѣлѣ стрігѣрї, каре се ва фаче
къпоскѣтѣ ла лічітадіѣ.

Брашовѣ, дп 22. Фебрварів 1860.

Аптістоле компнпеї бесерічѣштї

Ioan Алексі m. p.

1—3